



ADVIES

commissievergadering 2 april 2015

auteur: Geert Lenders

AANVRAAG: De Helleveeg (filmproductie) **NR:** BGR2015/008
AANVRAGER: Sigma Pictures
BEGROTING: € 2.300.064
GEVRAAGDE BIJDRAGE: € 100.000 (4%; gevraagd als lening)



1. ALGEMEEN

In de pitch benadrukt de aanvrager de sterke Brabantse component in cast en crew, figuratie, thema en locaties. De productie komt in nauw overleg met A. F. Th. van der Heijden tot stand. De commissie realiseert zich dat dit project mits het aan de vereisten voldoet een unieke kans biedt om Brabant en de daaruit voortkomende topkwaliteit (van der Heijden) op een landelijk platform zichtbaar te maken en met elkaar te verbinden.

2. OPMERKINGEN BIJ CRITERIA

2.1 VERPLICHT

1. Het project is van hoge kwaliteit, tot uitdrukking komend in oorspronkelijkheid, zeggingskracht en vakmanschap (score: voldoende)

De adviescommissie herkent in de uitvoerenden van het project een ervaren team dat aansprekende resultaten op zijn naam heeft, en een sterke cast. A. F. Th. van der Heijden behoort bovendien tot de absolute top in de hedendaagse nederlandse literatuur. Het vakmanschap van deze verfilming is goed gewaarborgd. De kwaliteit van het werk van Van der Heijden staat buiten kijf. Maar zeggingskracht en oorspronkelijkheid zijn voor deze productie ook sterk afhankelijk van het oordeel over de bewerking tot scenario. Daarover is de adviescommissie kritisch. Het scenario is vloeiend en degelijk geschreven met als mooie interpunctie in vorm het steeds terugkerende moment waarop de hoofdpersoon zich achterwaarts gooit. Het verhaal kent tegelijkertijd geen sterke diversiteit in gevoelswaarden en relatief weinig dramatische hoogtepunten. Dat geeft het gevoel dat het langdradig zou kunnen worden. Regisseur en cast beschikken over voldoende kwaliteit en draagkracht om het scenario in toonzetting, draaistijl en spel naar een hoger plan te trekken, waardoor de eindbeoordeling op dit criterium voldoende scoort. Niettemin adviseert de commissie het scenario nog eenmaal kritisch te bezien op zijn intrinsieke dramatische kwaliteit.

2. Het project versterkt het cultuursysteem van de provincie Noord-Brabant op duurzame wijze (score: voldoende onder voorwaarde)

De makers legden voor de productie een (omvangrijke) database van filmlocaties in Brabant aan, en een database van professionele Brabantse crewleden. Zij gebruiken die niet alleen voor deze film, maar stellen deze kennis ter beschikking voor de verdere ontwikkeling van een av-infrastructuur in Brabant. Daarnaast bieden zij kijkstages aan voor studenten aan verschillende Brabantse

(kunst)vakopleidingen voor camera department, licht, dekor/rekwisieten, kostuums en visual effects. Regisseur, d.o.p. en andere heads of department zijn beschikbaar als gastdocenten in de regio. Dit zijn goede perspectieven waartoe de adviescommissie de makers ook goed toe in staat acht, maar zij mist nog concrete afspraken of stappen daar naartoe. Die dienen ingevuld te worden, waarbij ook het Brabants av-netwerk Konkav te betrekken is.

De producent geeft aan verder te willen gaan met verfilmingen uit de cyclus De Tandeloze Tijd, en daarvoor opnieuw (ook) Brabant op het oog te hebben.

De adviescommissie realiseert zich dat het daarnaast niet eenvoudig is om met een bijna per definitie incidenteel project als een speelfilmproductie een duurzaam effect te creëren. De adviescommissie adviseert Brabant C om te onderzoeken of het zijn aanjaagfunctie kan inzetten om partijen bijeen te brengen rond versterking van het filmproductie-klimaat in Brabant.

Een aanwijzing is de spin off die dit project en de filmproductie Of Ik Gek Ben (een andere aanvraag bij Brabant C) zijn van de productie van de film De Bende van Oss. Dezelfde (Brabantse) regisseur en producer maken nu De Helleveeg, twee (Brabantse) acteurs uit De Bende van Oss maken nu Of Ik Gek Ben. Beide kiezen nu werk van een Brabantse auteur, met een verhaal gesitueerd in Brabant. De producenten van beide films willen hieraan graag meewerken. Met concrete invulling daarvan, en van de hierboven genoemde intenties, is er voldoende vertrouwen in het duurzame aspect.

3. Het project is ten minste van nationale betekenis (score: goed)

Zowel de literaire betekenis van A. F.Th. van der Heijden als de reputatie van producenten, makers en hoofdrolspelers staan garant voor een productie die tenminste nationale betekenis zal hebben. Dit wordt onderstreept door dekking van ongeveer 50% van de begroting uit bijdragen van het Filmfonds. Landelijke pers en literaire media hebben aan de komst van deze film al aandacht besteed.

Distributeur Entertainment One zal de film landelijk uitbrengen in 75 bioscopen. Beoogde presentatie op de Berlinale in 2016, aansluitend op het in Duitsland uitbrengen van de roman, biedt ook perspectief op een internationale dimensie. De producenten, als ook Hannah Hoekstra waren eerder succesvol op het internationaal filmfestival van Berlijn.

4. In het project is sprake van ondernemerschap (score: goed onder voorwaarde)

Sigma Pictures is een bekende en zeer ervaren partij in de Nederlandse filmindustrie. Wat betreft bedrijfsvoering is er daardoor vertrouwen in de kwaliteit.

Via een Tilburgs beleggingsbedrijf zijn participaties uitgezet. Deze vormen voor een bedrag van € 350.000 dekking van de begroting. Dit is een aanzienlijk bedrag. De adviescommissie acht het van belang dat de producent de dekking van een onverhoopt tekort in deze participaties garandeert. Naast deze participaties dragen een privé-financier met een risicodragende lening van € 100.000 en producent en regisseur zelf met financieringsgaranties van in totaal € 179.000 bij. De gemeente Eindhoven heeft € 100.000 toegezegd.

Entertainment One heeft een uitgebreid marketingplan ter ondersteuning van de distributie gemaakt. In Brabant wordt een relatief grote belangstelling verwacht. De adviescommissie vermoedt dat een totaal bezoekersaantal van 250.000, en daarmee de bruto bioscoopopbrengst, hoog is ingeschat. De Bende van Oss bracht ongeveer de helft op. Daarmee wil de relevantie van de film niet ontkend zijn, maar met het oog op revolverendheid is dit wel een factor om rekening mee te houden.

5. Het project draagt bij aan de vrijetijdseconomie van de provincie Noord-Brabant (score: voldoende)



De aanvraag geeft aan dat de film in zeker 20 Brabantse bioscopen zal worden uitgebracht; dat is in lijn met de verwachting dat de film in Brabant een relatief groot publiek zal trekken, en mogelijk zelfs voor verbreding van het bioscoopbezoek zal zorgen. Dit betekent omzet voor de bioscoop/arthouse-sector.

Verder geeft de producent aan dat n.a.v. de productie van De Bende van Oss in samenwerking met toeristische organisaties een succesvolle belevingsroute langs filmlocaties is uitgezet. Zoiets zou ook nu mogelijk zijn. Gezien de verwevenheid van het verhaal met de persoonlijke geschiedenis van de auteur, vindt de adviescommissie dit een interessante optie. Zij adviseert om de aanvrager hier nadere invulling van te vragen.

De aanvrager geeft aan dat € 300.000 aan productiekosten besteed zal worden in Brabant. Via catering en overnachting zal de vrijetijdsector in Brabant hiervan meeprofiteren.

6. Het project is nieuw of geeft een nieuwe impuls aan een bestaand project of organisatie (score: voldoende)

De makers zullen bijdragen aan een impuls voor het av-klimaat in Brabant, met name op het in deze provincie nog niet zo prominent ontwikkelde genre van fictiefilm, waaraan bovendien qua betrokken filmtalent een herleidbaar Brabantse uitstraling verbonden is. Daarmee levert de film zowel direct als indirect een verrijking op van het bestaande aanbod.

Daarnaast is een factor dat nog niet veel werk van Van der Heijden is verfilmd (Advocaat van de Hanen, 1996 (eveneens door Sigma Pictures), Het Leven uit een Dag, in 2009 -bescheiden uitgebracht in slechts 14 zalen).

Voor het financieringsdeel door participaties is samenwerking gezocht met het Tilburgse beleggingsbedrijf Eurogroei. Dit bedrijf heeft al eerder succesvol aan participaties voor filmproducties meegewerkt. Het kan bij de opbouw van een filmklimaat in Brabant goed zijn een inmiddels in de sector ervaren participatiemaatschappij in de regio te hebben.

7. Het project kan rekenen op draagvlak in de Brabantse samenleving (score: voldoende)

De adviescommissie ziet voor dit criterium positieve aanwijzingen: Brabantse participanten, die terugkeren na hun betrokkenheid bij De Bende van Oss. Ook de gemeente Eindhoven draagt financieel bij (€ 100.000).

Voor figuratie is opnieuw de groep Brabanders die ook aan De Bende van Oss meewerkten beschikbaar. Zij zijn sindsdien ook bij film- en tv-producties buiten Brabant ingezet.

In het algemeen ontmoet Sigma Pictures op locaties en bij organisaties zoals de betrokken woningcorporatie een positieve ontvangst.

De film zal naar verwachting ook specifiek Brabants publiek aanspreken, n.a.v. schrijver, thematiek en locaties.

8. Het project draagt bij aan talentontwikkeling in de provincie Noord-Brabant (score: voldoende onder voorwaarde)

Bij criterium 2. duurzame versterking cultuursysteem, is al een en ander opgemerkt over stageplaatsen en gastdocentschappen. Dit kan volgens de adviescommissie een interessante bijdrage leveren, maar het dient in concrete afspraken voor de uitvoering inhoud te worden gegeven. Hierboven werd bij 7. draagvlak ook melding gemaakt van een herhaald ingezette groep van figuranten.



Gespecialiseerde crewleden worden niet specifiek uit Brabant gerecruteerd, maar zij gaan wel samenwerken met Brabanders, die hierdoor op allerlei gebieden van het filmvak begeleide ervaring kunnen opdoen.

Ook het plan om de titelsong te laten uitvoeren door een aanstormend talent uit Eindhoven, zangeres Sharon Kovacs, waardeert de commissie positief.

2.2 FACULTATIEF (minimaal 2)

9. Het project ondersteunt de ontwikkeling van een culturele hotspot

niet gekozen

10. Het project is innovatief, doordat het zich binnen zijn discipline of sector onderscheidt in inhoud, uitvoering of cultureel ondernemerschap en specifiek daarmee het cultuursysteem versterkt (score: onvoldoende)

De aanvrager verwijst hiervoor naar de inzet van de nieuwste digitale opnametechnieken, en de mogelijkheid om bij een groeiend filmklimaat daarmee door te gaan en dat te koppelen aan het technologisch-innovatief profiel van zuidoost-Brabant. De adviescommissie vindt deze argumentatie te mager voor dit criterium, maar vindt het wel passend bij het volgende.

11. Het project ligt in het verlengde van het profiel van Brabant (score: goed)

De adviescommissie heeft hier een positief oordeel over. De film kan, net als de roman, als kwalitatieve artistieke documentatie van de Brabantse samenleving in de tweede helft van de 20^e eeuw worden gezien.

Daarnaast kan het opgemerkte onder 10. Innovatie m.b.t. de verbinding van hoogwaardige technologie met ontwikkeling van het filmklimaat in de regio hier beter als argument gelden.

12. Bij het project is sprake van samenwerking met een of meer andere partijen, waarbij tenminste een partij behoort tot een domein buiten de culturele sector (score: voldoende onder voorwaarde)

De adviescommissie beoordeelt hetgeen is aangegeven bij het volgende criterium, en daar niet relevant is, in het kader van dit punt. Het gaat met name om de hierboven in ander verband al aan de orde gekomen -en positief gewaardeerde, dan wel nog nader in te vullen- samenwerking met woningcorporaties, kunstvakopleidingen, regionale av-sector en regionale financiers en mediapartijen.

13. Het project wordt uitgevoerd binnen of in samenwerking met de Brabantse topsectoren (score: voldoende)

niet gekozen

3. ADVIES

Gezien het bovenstaande adviseert de adviescommissie het bestuur van stichting Brabant C Fonds om de gevraagde bijdrage van € 100.000 te verstrekken onder voorwaarden die als formele subsidievoorwaarden zijn vast te leggen. Deze voorwaarden zijn:

- concretisering voorafgaand aan daadwerkelijke verstrekking van een bijdrage, van de aangegeven ambitie rond talentontwikkeling in Brabant, onder meer door

gastdocentschappen en stage- en werkervaringsplaatsen voor Brabantse studenten en talenten te creëren

- bereidheid van producent om in de komende 3 jaar om niet met advies bij te dragen aan ontwikkeling van een sterker av-klimaat in Brabant, wanneer Brabant C daarom verzoekt, o.m. door beschikbaar stellen van de opgebouwde database van locaties en potentiële cast- en crewleden
- bereidheid van producent om in de komende 3 jaar kennis en ervaring om niet met individuele makers en producenten in Brabant te delen.
- toezegging van de producent, voorafgaand aan daadwerkelijke verstrekking van een bijdrage, garant te staan voor dekking van het begrote bedrag aan participaties
- nadere concretisering, voorafgaand aan daadwerkelijke verstrekking van een bijdrage en zo mogelijk in samenwerking met Routebureau Brabant, van een toeristische belevingsroute langs relevante locaties in Brabant.

De bijdrage is gevraagd als lening, maar in het recoupment-schema een lage rang toebedeeld als bijdrage uit publieke middelen, zoals het Filmfonds dat vraagt. Deze plek in laag IV van het schema zal waarschijnlijk geen revolverendheid opleveren. Onderzoek naar en keuze van de meest geëigende financieringsvorm laat de adviescommissie over aan het bestuur.

samenstelling adviescommissie:

George Lawson (voorzitter)

Sylvia Dornseiffer

Myriam van Lier

Stan Topouzis

René Bosma

Jeroen Veldkamp

Frans van gestel (ad hoc)

Disclaimer: bovenstaand advies is opgesteld ten behoeve van besluitvorming door het bestuur van Stichting Brabant C Fonds. Het advies op zichzelf is geen besluit tot verlening, noch geeft het aanspraak op een besluit tot verlening. Het besluit van het bestuur van Stichting Brabant C Fonds kan afwijken van het advies. Art. 8.3 van de statuten van de stichting bepaalt dat het bestuur een voornemen om met het besluit af te wijken van het advies, ter advisering dient voor te leggen aan de Raad van Toezicht van de stichting.

